

מעלת ההתמסרות המתמשכת

השקעה יום-יומית "קטנה" מול חד פעמית "גדולה"

"למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו אמר לו הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות"

קח את הלויים

זה שאמר הכתוב (תהלים יא) "ה' צדיק יבחן ורשע ואוהב חמס שנאה נפשו" ה' צדיק יבחן אין הקב"ה מעלה את האדם לשררה עד שבוחן ובודק אותו תחלה וכיון שהוא עומד בנסיונו הוא מעלה אותו לשררה. וכן את מוצא באברהם אבינו נסהו הקב"ה עשר נסיונות ועמד בהן ואח"כ ברכו... וכן יצחק נסהו בימי אבימלך ועמד בנסיונו ואח"כ ברכו... וכן יעקב אבינו נסהו בכל אותן הצרות בעשו ברחל בדינה ביוסף והאיך יצא מבית אביו... ובירכו... וכן יוסף באשת פוטיפרע והיה חבוש י"ב שנים ואח"כ יצא ונעשה מלך על שעמד בנסיונותיו... אף שבטו של לוי נתנו עצמן על קידוש שמו של הקב"ה שכשהיו ישראל במצרים מאסו בתורה ובמילה... אבל שבטו של לוי כולם צדיקים היו והיו עושים את התורה שנא' (דברים לג) "כי שמרו אמרתך ובריתך ינצורו" זו המילה ולא עוד אלא בשעה שעשו ישראל את העגל לא נשתתפו שם שבטו של לוי שנא' (שמות לב) "ויעמד משה בשער המחנה ויאספו אליו כל בני לוי" (במדבר רבה טו ט)

יהודה ודן

"ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן"

א"ר חנינא בן פזי: אין לך גדול מכל השבטים משבט יהודה ואין לך ירוד מן שבט דן שהיה מן השפחות...

אמר הקב"ה: יבוא ויזדווג לו שלא תהא רוחו גסה שגדול וקטן שוין לפני הקב"ה. א"ר חנינא: לעולם אל יגיס אדם בכבודו. המשכן נעשה בשני שבטים אלו ואף בהמ"ק כן עשוהו שלמה מיהודה וחירם מדן (תנחומא. כי תישא יג)

מאסף לכל המחנות לצבאותם

"שהיה שבטו של דן מרובה באוכלוסין היה נוסע באחרונה. וכל מי שהיה מאבד דבר היה מחזירו לו הה"ד מאסף לכל המחנות לצבאותם" (ירושלמי עירובין פ"ה הל"א)

בחירת הזקנים - השוטרים

שבשעה שאמר פרעה "הבה נתחכמה לו וישימו עליו שרי מסים" קבץ את כל ישראל ואמר להם בבקשה מכם עשו עמי היום בטובה היינו דכתיב ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך בפה רך נטל סל ומגרפה מי היה רואה את פרעה נוטל סל ומגרפה ועושה בלבנים ולא היה עושה מיד הלכו כל ישראל בזריזות ועשו עמו בכל כחן לפי שהיו בעלי כח וגבורים כיון שחשכה העמיד עליהם נוגשים

ואמר להם חשבו את הלבנים מיד עמדו ומנו אותם ואמר להם כזה אתם מעמידים בכל יום ויום מינה את הנוגשים של מצרים על השוטרים של ישראל והשוטרים התמנו על יתר העם וכשאמר להם "לא תוסיפון לתת תבן לעם" היו באין הנוגשים ומונין את הלבנים ונמצאו חסרות היו מכין הנוגשים את השוטרים שנא' "ויכו שוטרי בני ישראל" והיו השוטרים מוכין על יתר העם ולא היו מוסרין אותן בידי נוגשים, ואומרים מוטב אנו ללקות ואל יכשלו יתר העם. לפיכך כשאמר הקב"ה "אספה לי שבעים איש מזקני ישראל" אמר משה לפני הקב"ה: רבש"ע איני יודע מי ראוי ומי אינו ראוי. אמר לו "אשר ידעת כי הם זקני העם ושוטריו" **אותן הזקנים והשוטרים שהיו מוסרין עצמן ללקות עליהם במצרים במתכנת הלבנים יבאו ויטלו בגדולה הזו לפיכך הוא אומר "אשר ידעת כי הם זקני העם ושוטריו" ולפי שמסרו עצמן ללקות על הצבור לפיכך "ונשאו אתך במשא העם" ...מכאן את למד שכל מי שמוסר עצמו על ישראל זוכה לכבוד ולגדולה ולרוח הקדש (במדבר רבה טו טז)**

אלדד ומידד

רבי שמעון אומר: במחנה נשתיירו. בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה "אספה לי שבעים איש" אמרו אלדד ומידד: אין אנו ראויין לאותה גדולה. אמר הקדוש ברוך הוא: הואיל ומיעטתם עצמכם הריני מוסיף גדולה על גדולתכם. ומה גדולה הוסיף להם? שהנביאים כולן נתנבאו ופסקו והם נתנבאו ולא פסקו (סנהדרין יז).

ותמונת ה' ביט

דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: בשכר שלש זכה לשלש. בשכר "ויסתר משה פניו" זכה לקלסתר פנים, בשכר "כי ירא" זכה ל"וייראו מגשת אליו", בשכר "מהביט" זכה ל"ותמונת ה' ביט" (ברכות ז).

אל נא רפא נא לה

תנו רבנן: מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר והיה מאריך יותר מדאי. אמרו לו תלמידיו: רבינו כמה ארכן הוא זה?! אמר להם: כלום מאריך יותר ממשה רבינו דכתיב ביה "את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה וגו'" שוב מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר והיה מקצר יותר מדאי. אמרו לו תלמידיו: כמה קצרן הוא זה?! אמר להם: כלום מקצר יותר ממשה רבינו דכתיב "אל נא רפא נא לה" (ברכות לד).

קרנ התמיד

ותמצא בחבור עין יעקב בהקדמת הכותב שמצא בחבור מדרש אחד וז"ל, בן זומא אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא שמע ישראל וגו'. בן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא ואהבת לרעך כמוך. שמעון בן פזי אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא את הכבש האחד תעשה בבוקר וגו'. עמד ר' פלוני על רגליו ואמר הלכה כבן פזי (מהר"ל. נתיב אהבת ריע א)